

Datum raadsvergadering	30-05-2012	Registratienr.	OS 12.2983793
Raadscommissie	Onderwijs & Welzijn	Datum B&W besluit	10-04-2012
Datum raadscommissie	09-05-2012	Portefeuillehouder	Elly Pastoor
Publiciteit	Persbericht PB	Steller	L Rozema
Bijlagen	2	Telefoon	6195
		E-mail	lieuwe.rozema@groningen.nl

Onderwerp

Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de uitgangspunten van de Nota "Van leerling naar maatschappelijk betrokken burger", Maatschappelijke Stages 2012-2015 met terugwerkende kracht per 1 januari 2012 vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeentebblad;
- III. de Uitvoeringsnota "Van leerling naar maatschappelijk betrokken burger", Maatschappelijke Stages 2012-2015 voor kennisgeving aan te nemen.

Publiekssamenvatting

Vanaf augustus 2011 is een Maatschappelijke Stage (MaS) van minimaal 30 uur per leerling per schoolloopbaan een verplicht onderdeel van het programma van het voortgezet onderwijs. MaS heeft tot doel om leerlingen kennis te laten maken met vrijwilligerswerk en onbetaald een bijdrage te laten leveren aan de samenleving. MaS past in het streven van de gemeente Groningen naar een stad van en voor iedereen. Een stad waarin iedereen er bij hoort en een stad waarin iedereen meedoet. MaS kent veel raakvlakken met andere maatschappelijke en gemeentelijke terreinen. De gemeente Groningen wil er samen met haar lokale partners voor zorgen dat leerlingen positieve ervaringen opdoen met vrijwilligerswerk, om hen als toekomstige burgers medeverantwoordelijk te maken voor de samenleving. De Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 bevat de doelstellingen en uitgangspunten. Deze zijn in de Uitvoeringsnota vertaald in negen concrete acties.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

- I. de uitgangspunten van de Nota "Van leerling naar maatschappelijk betrokken burger", Maatschappelijke Stages 2012-2015 met terugwerkende kracht per 1 januari 2012 vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeenteblad;
- III. de Uitvoeringsnota "Van leerling naar maatschappelijk betrokken burger", Maatschappelijke Stages 2012-2015 voor kennisgeving aan te nemen.

Inleiding

Vanaf augustus 2011 is de Wet maatschappelijke stage in werking getreden. Vooruitlopend op de wettelijke invoering is in Groningen in de periode 2009-2011 geëxperimenteerd met de maatschappelijke stages. De ervaringen die hierbij zijn opgedaan zijn meegenomen in de Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 en de Uitvoeringsnota. De nota's betreffen vooral een uitwerking van de rol en de verantwoordelijkheden van de gemeente. De Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 omvat de beleidsdoelen en uitgangspunten. In de Uitvoeringsnota zijn de uitgangspunten nader uitgewerkt in een negental concrete actiepunten. Deze actiepunten vormen de basis van de afspraken die wij via een Programma van Eisen met de makelaar Maatschappelijke Stages en Vrijwilligerswerk (Stiel) maken.

De nota's treden met terugwerkende kracht per 1 januari 2012 in werking. De reden hiervoor is dat het proces van afstemming met de lokale partners meer tijd heeft gekost dan gepland. Dit levert echter geen problemen op in de aansturing van de stagemakelaar en het nakomen van de afspraken met onze lokale partners in de eerste helft van 2012.

Beoogd resultaat

Het gemeentelijk beleid zoals neergelegd in de Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 is er op gericht om:

- er samen met onze lokale partners voor te zorgen dat leerlingen positieve ervaringen opdoen met vrijwilligerswerk, om hen als toekomstige burgers medeverantwoordelijk te maken voor de samenleving;
- het belang en de positieve kracht van maatschappelijke stages voor de stad Groningen breed onder de aandacht te brengen;
- de maatschappelijke stages te gebruiken om het vrijwilligerswerk te versterken, te verjongen en om te komen tot nieuwe vormen van vrijwilligerswerk;
- de maatschappelijke stage in te bedden in die gemeentelijke beleidsterreinen die gericht zijn op het vergroten van de betrokkenheid en de participatie van jongeren.

In de Uitvoeringsnota zijn de vorengenoemde doelstellingen vertaald in concrete acties.

Kader

De Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 geeft uitvoering aan de Wet Maatschappelijke Stages. Gemeenten hebben hierin de verantwoordelijkheid om een goede makelaarsfunctie in te richten voor zowel (potentiële) vrijwilligers als voor maatschappelijke stageleerlingen.

Daarnaast heeft de gemeente binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning de verantwoordelijkheid om vrijwillige inzet te ondersteunen (prestatieveld 4 binnen de WMO). De Maatschappelijke Stage speelt ook een belangrijke rol in het Integraal Jeugdbeleid als het gaat om het meedoen aan de samenleving, dicht bij huis, in de eigen straat en buurt.

Tot slot geeft de Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 invulling aan de wens van het college een betrokken stad te willen zijn, waarin iedereen meedoet. De MaS-leerling van vandaag, is de vrijwilliger van morgen.

Argumenten/afwegingen

De Nota Maatschappelijke Stage 2012-2015 geeft aan waarom, hoe en met wie de gemeente het beleid op dit terrein vorm gaat geven voor de komende vier jaar. Dit schept duidelijkheid naar de betrokken partners toe over wat zij van de gemeente en de stagemakelaar kunnen en mogen verwachten.

Er is voor gekozen het beleid in samenspraak met de belangrijkste lokale partners te ontwikkelen en af te stemmen (zie ook maatschappelijk draagvlak/participatie). Dit heeft er toe geleid dat de doelstellingen en uitgangspunten breed gedragen worden.

Tijdens de drie projectjaren voorafgaand aan de wettelijke invoering is een schat aan ervaringen opgedaan, die zijn meegenomen in de beleidsontwikkeling 2012-2015. De inhoud van de Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 komt hierdoor ook tegemoet aan de wensen en behoeften van de lokale partners.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

De nota's zijn in samenspraak met de betrokken partijen tot stand gekomen, te weten de makelaar maatschappelijke stage en vrijwilligerswerk, het voortgezet onderwijs en de vrijwilligersorganisaties. Het landelijke Kenniscentrum Movisie en het ministerie van OCW hebben dit proces begeleid. In het gemeentelijk MaS-beleid staat de leerling centraal. Alles is er op gericht om vanuit het belang van de leerling vorm en inhoud aan de maatschappelijke stages te geven.

Financiële consequenties

In 2012 is voor de uitvoering van MaS een rijksbijdrage beschikbaar van 186 duizend euro. De verwachting is dat dit bedrag ook de komende jaren voor de uitvoering beschikbaar blijft.

Realisering en evaluatie

De nota's treden met terugwerkende kracht per 1 januari 2012 in werking. Met stagemakelaar Stiel zijn in afwachting van nieuw beleid voorlopige werkafspraken gemaakt tot en met juni 2012. Een evaluatie van het MaS-beleid 2012-2015 staat gepland voor de zomer 2015. Op basis van de evaluatie kan bijsturing of vernieuwing van het MaS-beleid plaatsvinden.

NOTA

Maatschappelijke Stages Groningen

2012-2015

VAN LEERLING NAAR MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN BURGER

Samenvatting

Vanaf augustus 2011 is een Maatschappelijke Stage (MaS) van minimaal 30 uur per leerling per schoolloopbaan een verplicht onderdeel van het programma van het voortgezet onderwijs. MaS heeft tot doel om leerlingen kennis te laten maken met vrijwilligerswerk en onbetaald een bijdrage te laten leveren aan de samenleving. Een MaS-stage is geen beroepsgerichte stage en kent verschillende vormen. De scholen voor voortgezet onderwijs zijn er verantwoordelijk voor dat leerlingen ook daadwerkelijk aan hun stageverplichting voldoen. Naast de scholen zijn ook de makelaar Maatschappelijke Stage en Vrijwilligerswerk, de vrijwilligersorganisaties en de gemeente Groningen betrokken bij het vorm en inhoud geven van MaS. Scholen en gemeenten ontvangen hiervoor geld van de rijksoverheid. Vooruitlopend op de wettelijke invoering is in de periode 2009-2011 geëxperimenteerd met MaS. De ervaringen die hierbij zijn opgedaan zijn meegenomen in het plan voor de jaren 2012-2015

MaS past in het streven van de gemeente Groningen naar een stad van en voor iedereen. Een stad waarin iedereen er bij hoort en een stad waarin iedereen meedoet. MaS kent veel raakvlakken met andere maatschappelijke en gemeentelijke terreinen. Terreinen waar veel met vrijwillige inzet van Stadlers wordt gewerkt, zoals het integraal jeugdbeleid, het sportbeleid, de sector kunst & cultuur, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en het participatiebeleid.

De gemeente Groningen wil er samen met haar lokale partners voor zorgen dat leerlingen positieve ervaringen opdoen met vrijwilligerswerk, om hen als toekomstige burgers medeverantwoordelijk te maken voor de samenleving. Vanuit deze kijk op Maatschappelijke Stages zijn een vijftal uitgangspunten geformuleerd die leidend zijn bij de concrete uitwerking in een uitvoeringsnota. Deze zijn:

- De leerling staat centraal
- MaS heeft meerwaarde voor alle betrokkenen
- Maatschappelijke stages doen we samen
- Vrijwilligersorganisaties zijn MaS-proof
- Een heldere subsidieverstrekking aan de makelaar Maatschappelijke Stage en Vrijwilligerswerk.

De vijf uitgangspunten zijn nader uitgewerkt in een Uitvoeringsnota, die als bijlage bij deze Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 is toegevoegd.

INHOUDSOPGAVE

	<u>Paginanummer</u>
<i>Samenvatting</i>	2
1. Algemeen	4
1.1 Kenmerken Maatschappelijke Stage	4
1.2 Betrokken partijen	4
1.3 Pilotproject	4
2. Maatschappelijke Stages in Groningen	5
2.1 Beleidsdoelen	5
2.2 Uitgangspunten	5
3. Financiering	7
4. Raakvlakken met andere beleidsterreinen	7
<i>Bijlage I</i> <i>Pilotproject Maatschappelijke Stages Groningen 2009-2011</i>	10
<i>Bijlage II</i> <i>Taken en verantwoordelijkheden betrokken partijen</i>	12

1. Algemeen

Vanaf het schooljaar 2011-2012 is de Maatschappelijke Stage (MaS) een verplicht onderdeel van het programma van het voortgezet onderwijs. Dit is vastgelegd in de Wet Maatschappelijke Stage die in april 2011 door de Tweede Kamer is goedgekeurd. Doel van de wet is om leerlingen uit het voortgezet onderwijs een onbetaalde bijdrage aan de samenleving te laten leveren. Dit betekent dat alle leerlingen die in schooljaar 2011-2012 starten in het Praktijkonderwijs, VMBO, HAVO of VWO tijdens hun schoolcarrière een maatschappelijke stage moeten vervullen van minimaal 30 uur. Leerlingen die hun maatschappelijke stage niet doen of niet met een voldoende afronden krijgen geen diploma uitgereikt.

In deze nota gaan wij eerst in op de bijzondere kenmerken van de maatschappelijke stage, de partijen die betrokken zijn bij de uitvoering ervan en de ervaringen die wij de afgelopen jaren hebben opgedaan met het pilotproject Maatschappelijke Stage 2009-2011.

Daarna schetsen wij het belang van de maatschappelijke stage voor de stad Groningen en de doelstellingen die wij hiermee de komende vier jaar willen bereiken. Hierbij komen ook de vijf uitgangspunten aan bod die leidend zijn bij de uitvoering. Ook gaan wij even kort in op de financiering van de maatschappelijke stages. Tot slot staan wij iets langer stil bij de raakvlakken van MaS met andere (beleids)terreinen, omdat hieruit blijkt dat MaS een belangrijk instrument kan zijn om de maatschappelijke participatie en betrokkenheid van jongeren bij hun eigen leefomgeving te vergroten.

1.1 Kenmerken Maatschappelijke Stage

Een maatschappelijke stage heeft in tegenstelling tot andere soorten stages een aantal bijzondere kenmerken. Zo is de maatschappelijke stage onbetaald en vindt deze altijd plaats op school of bij een non-profitorganisatie. Een maatschappelijke stage is geen beroepsstage, maar is gericht op de samenleving. De school is eindverantwoordelijk voor de maatschappelijke stage van hun leerlingen en bepaalt welke vrijwilligersklus wel of niet geschikt is als maatschappelijke stage. De stages kunnen alleen of in groepsverband uitgevoerd worden en kunnen verschillende vormen aannemen: actiedagen, vrije vormen, blok- lint, estafette- of carrouselstages.

1.2 Betrokken partijen

Bij het vorm en inhoud geven van de maatschappelijke stages zijn vier partijen betrokken, te weten de school en hun leerlingen, vrijwilligersorganisaties, de makelaar Maatschappelijke Stage en Vrijwilligerswerk en de gemeente. Deze partijen hebben ieder hun eigen taak en verantwoordelijkheid. In bijlage II vindt u een korte opsomming van deze taken en verantwoordelijkheden.

Er zijn ook diverse landelijke organisaties die maatschappelijke stages aanbieden. Zij hebben hun voornemen vastgelegd in een intentieverklaring. Landelijke stagebieders zijn onder meer Scouting Nederland, De Zonnebloem, Humanitas, de ANWB, Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen en de Vereniging van Nederlandse Poppodia en -Festivals. Een aantal landelijke stageaanbieders is ook in de stad Groningen actief.

1.3 Pilotproject

Vooruitlopend op de wettelijke invoering van MaS in het schooljaar 2011-2012 is in de periode 2009-2011 via een pilotproject geëxperimenteerd. De ervaringen die hierbij zijn opgedaan zijn meegenomen in deze nota en de uitvoeringsnota voor de jaren 2012-2015. In bijlage I gaan wij nader in op de uitkomsten van dit pilotproject.

2. Maatschappelijke Stages in Groningen

De stad Groningen streeft er naar om een stad te zijn van en voor iedereen. Een stad waarin iedereen er bij hoort en een stad waarin iedereen meedoet. De maatschappelijke stage levert hier een forse bijdrage aan. Een groot deel van de ruim 14 duizend leerlingen in het voortgezet onderwijs in de stad Groningen gaat vanaf het schooljaar 2011-2012 minimaal 30 uur maatschappelijke stage vervullen.

Vooruitlopend op de invoering van MaS hebben veel scholen de maatschappelijke stage al in het curriculum geïntegreerd. Het merendeel van deze stages vindt plaats in de stad. Er van uitgaande dat er voldoende stageplekken zijn en dat de begeleiding vanuit school en de vrijwilligersorganisaties goed is geregeld heeft dit een grote impact op de stad.

De maatschappelijke stage vergroot de sociale en culturele vitaliteit van de stad en versterkt de sociale cohesie. Door het opbouwen van duurzame netwerken rond de maatschappelijke stages is de continuïteit gewaarborgd en bevordert het de solidariteit en verbindingen tussen alle mensen in de stad. Maatschappelijke stages zijn van betekenis. Zij doen er toe.

2.1 Beleidsdoelen

De Maatschappelijke Stage is vooral om leerlingen kennis te laten maken met vrijwilligerswerk en onbetaald een bijdrage te laten leveren aan de samenleving. Het idee is dat zij op deze manier verder leren kijken dan hun eigen omgeving en zich meer verantwoordelijk gaan voelen voor de samenleving. Door het doen van een maatschappelijke stage komen deze jongeren ook in contact met bepaalde groepen in de samenleving, waarmee ze anders misschien niet zo snel in aanraking zouden komen.

Daarnaast is de maatschappelijke stage een instrument om jongeren te motiveren om later zelf vrijwilligerswerk te gaan doen. Op deze manier leren zij (nieuwe) competenties bij zichzelf te ontdekken en persoonlijk te ervaren dat iets voor een ander doen een goed gevoel geeft.

In Groningen zetten wij de komende vier jaar in op het behalen van de volgende doelstellingen:

- Wij willen er samen met onze lokale partners voor zorgen dat leerlingen positieve ervaringen opdoen met vrijwilligerswerk, om hen als toekomstige burgers medeverantwoordelijk te maken voor de samenleving;
- Wij willen het belang en de positieve kracht van maatschappelijke stages voor de stad Groningen breed onder de aandacht brengen;
- Wij willen de maatschappelijke stages gebruiken om het vrijwilligerswerk te versterken, te verjongen en om te komen tot nieuwe vormen van vrijwilligerswerk. Met de ervaringen die wij hiermee de komende jaren opdoen willen wij het stageaanbod nog aantrekkelijker, inspirerender en uitdagender maken voor toekomstige MaS-leerlingen;
- Wij willen de maatschappelijke stage inbedden in die gemeentelijke beleidsterreinen die gericht zijn op het vergroten van de betrokkenheid en de participatie van jongeren.

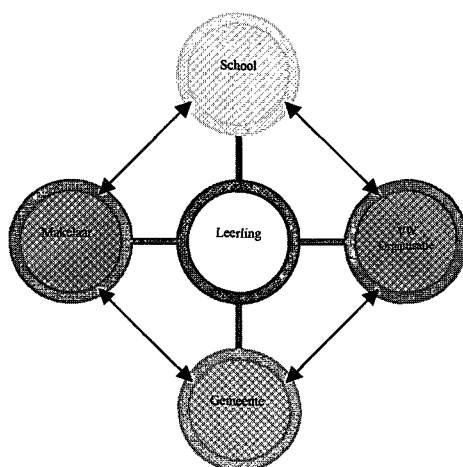
In de Uitvoeringsnota Maatschappelijke Stages Groningen 2012-2015 gaan wij in het negen-puntenplan nader in op hoe wij van plan zijn de voortgang van de bovenstaande doelstellingen te meten.

2.2. Uitgangspunten

Bij het uitwerken van de doelstellingen in een concreet actieplan hanteren wij vijf uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn leidend voor het MaS-beleid voor de komende vier jaar.

Leerling centraal

Door de leerling centraal te stellen beogen wij dat de lokale partners vanuit het belang van de leerling vorm en inhoud geven aan de maatschappelijke stages. Dit betekent dat wij met de wensen en behoeften van de leerling in het achterhoofd kijken naar het soort stages dat wij willen aanbieden en in welke vorm. Dat we inspelen op de talenten van leerlingen en stages aanbieden die het beste bij hen passen. Dat de lokale partners er voor zorgen dat een leerling zich welkom voelt op een stageplek en een positief beeld opdoet van het doen van vrijwilligerswerk. Dat wij gezamenlijk een inspanning leveren om leerlingen ook na hun maatschappelijke stage te behouden voor het vrijwilligerswerk.

MaS heeft meerwaarde

De maatschappelijke stage staat niet op zich, maar maakt deel uit van een groter geheel. MaS heeft niet alleen meerwaarde voor de jongere zelf, maar ook voor de samenleving en de samenwerkende partijen. MaS speelt een belangrijke rol op andere (beleids)terreinen als het bijvoorbeeld gaat om het verhogen van jongerenparticipatie en het versterken en verjongen van het vrijwilligerswerk of in het streven naar moderne vrijwilligersorganisaties. Wij dragen de meerwaarde van MaS op positieve wijze naar buiten toe uit en laten alle betrokken organisaties er van doordrongen zijn dat MaS ook voor hen een goed instrument kan zijn om hun maatschappelijke- en organisatie wensen te realiseren.

Maatschappelijke stages doen we samen

Wij zijn ons er van bewust dat de maatschappelijke stages alleen een succes kunnen worden als alle partners werken vanuit een gedeelde visie en de hen beschikbare middelen aanwenden om deze visie te verwezenlijken. Ieder vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid, maar altijd vanuit de gedachte dat wij samen een positieve bijdrage leveren aan de stad, de inwoners en de leerlingen.

Vrijwilligersorganisaties zijn MaS-proof

Vrijwilligersorganisaties zijn in staat een aantrekkelijk en kwalitatief hoogstaand stageaanbod te formuleren en zijn voldoende toegerust om een adequate begeleiding van de jongeren te kunnen garanderen. Zij hebben affiniteit met de belevingswereld van jongeren en zijn in staat met hun stageaanbod in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Zij worden hierin met raad en daad ondersteund door de makelaar. Ook de lokale samenwerkingspartners hebben hun zaakjes op orde, waardoor de uitvoering van MaS in Groningen soepel verloopt. MaS-proof zijn betekent dat de kwaliteit van de vrijwilligersorganisatie, de begeleiding en de stageplek gegarandeerd is. De grondgedachte is dat een hoge kwaliteit van de begeleiding en de stageplek leidt tot een positievere ervaring met vrijwilligerswerk en tot meer bereidheid

van de leerling om ook in de toekomst vrijwilligerswerk te willen doen. Wij veronderstellen een directe relatie tussen de kwaliteit en de meerwaarde van een maatschappelijke stage.

Heldere subsidieverstrekking aan de makelaar Maatschappelijke Stage en Vrijwilligerswerk

De gemeente verstrekt onder eenduidige en heldere voorwaarden de subsidie aan de stagemakelaar. De subsidiebeschikking verschaft duidelijkheid over de taken en verantwoordelijkheden van de makelaar en de rol van de makelaar ten opzichte van de andere betrokken partijen. De subsidie wordt jaarlijks via een Programma van Eisen verstrekt. Dit biedt de mogelijkheid om de subsidievoorwaarden jaarlijks te evalueren en aan te scherpen.

3. Financiering

Scholen en gemeenten worden door het rijk gecompenseerd voor het invoeren van de maatschappelijke stages en het vervullen van de rol van makelaar. Scholen ontvangen een bedrag van 60 euro per telleerling voor de eerste vier leerjaren. In totaal kunnen de scholen dus beschikken over 240 euro per leerling.

Bij de verdeling van het geld naar de gemeenten hanteert het rijk de volgende verdeelsleutel:

$$\text{aantal inwoners} \times \text{€ } 0,40 + \text{aantal vo-leerlingen} \times 0,80 \times \text{€ } 9,22) \times 1,527$$

De gemeente Groningen ontving in 2011 een bedrag van 186 duizend euro voor de uitvoering van de maatschappelijke stages. Voor 2012 blijft dit bedrag gelijk. De verwachting is dat dit bedrag ook de komende jaren voor de uitvoering beschikbaar blijft.

Tot nu toe zijn er geen signalen dat de rijksoverheid wil bezuinigen op het budget voor de Maatschappelijke Stage. Vooralsnog gaan wij uit van handhaving van de huidige budgetten. Gezien de tijdsspanne van deze nota en de verwachte verdieping van de financiële crisis is niet uit te sluiten dat er alsnog een bezuiniging op MaS wordt doorgevoerd. Dit kan gevolgen hebben voor de uitvoering van het negen-puntenplan.

4. Raakvlakken met andere (beleids)terreinen

De maatschappelijke stage staat niet op zich, maar heeft raakvlakken met en invloed op veel andere terreinen. Terreinen die behoren tot het domein van de school, de vrijwilligersorganisatie en de gemeente en haar uitvoerende instellingen. De maatschappelijke stage maakt deel uit van een bredere maatschappelijke ontwikkeling waarin begrippen als burgerschap, innovatie, verjonging, meedoen en talentontwikkeling centraal staan. Hieronder volgt een opsomming van de in onze ogen belangrijkste sectoren die gebruik kunnen maken van de maatschappelijke stage als middel om hun doelen te verwezenlijken. En omgekeerd kan ook de maatschappelijke stage gebruik maken van de al ingezette (beleids)instrumenten en van de bestaande infrastructuur in deze sectoren. Op deze manier snijdt het mes aan twee kanten.

In het *onderwijsprogramma* speelt MaS een belangrijke rol als het gaat om het ontwikkelen van burgerschap. De maatschappelijke stage draagt bij aan het burgerschap van leerlingen door enerzijds de leerlingen relevante vaardigheden aan te leren – zodat zij burgerschapsgedrag *kunnen* vertonen, en anderzijds door leerlingen het belang te laten inzien van vrijwillige inzet – zodat zij goed burgerschapsgedrag *willen* vertonen. Daarnaast kan MaS de aanzet geven tot het ontwikkelen van een breder stagebeleid op scholen.

Vrijwilligersorganisaties kunnen door het integreren van MaS in hun vrijwilligersbeleid nieuwe doelgroepen aanboren en nieuwe klussen aanbieden. Het is in het belang van alle vrijwilligersorganisaties de MaS-leerling vast te houden, om zo hun vrijwilligerspotentieel uit te breiden.

In het gemeentelijk *vrijwilligerswerkbeleid*¹ speelt MaS de rol van aanjager van de landelijk vastgestelde basisfuncties ‘verbinden en makelen’ en ‘versterken en verbreiden’. De maatschappelijke stage geeft de aanzet tot het ontdekken en inzetten van nieuwe doelgroepen door vrijwilligersorganisaties, het ontwikkelen van nieuwe vormen van vrijwilligerswerk en het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties bij dit proces.

Een aantal elementen uit de gemeentelijke *sportvisie*² biedt aanknopingspunten voor de maatschappelijke stages. Het streven om sportvoorzieningen zo dicht mogelijk bij huis te realiseren past in het uitgangspunt maatschappelijke stages in de eigen leefomgeving van jongeren te realiseren. Ook in de wens om tot moderne sportverenigingen te komen kan door de maatschappelijke stage in een stroomversnelling komen. Door het inzetten van maatschappelijke stages wordt een sportvereniging zich meer bewust van hun maatschappelijke rol, staat meer open voor een breed en jonger publiek en haalt met de jongeren innovatieve kracht in huis die gebruikt kan worden om het aanbod te verbreden en ook buiten de grenzen van de sport te kijken.

De uitdaging in de sector *kunst & cultuur*³ van de gemeente Groningen is om alle inwoners te faciliteren om deel te kunnen nemen aan kunst en cultuur en zich te ontwikkelen tot culturele burgers. Vooral kinderen en jongeren moeten voldoende culturele bagage krijgen om op de toekomst in onze samenleving te zijn voorbereid. Inwoners van de stad worden op alle leeftijden op een laagdrempelige en interactieve wijze gestimuleerd actief of passief deel te nemen aan kunst en cultuur. Ze zijn zich bewust van hun eigen identiteit in relatie tot hun directe leefomgeving en het verleden. MaS kan een middel zijn om dit te bereiken en om jongeren van 12-18 jaar kennis te laten maken met het brede en gevarieerde werkkterrein van kunst en cultuur.

De *Wet Maatschappelijke Ondersteuning*⁴ heeft tot doel de deelname van burgers te bevorderen en hun zelfredzaamheid te waarborgen. MaS is vooral een stimulans voor de prestatievelden 1 en 4 van de WMO, te weten ‘het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in wijken en buurten’ en ‘het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers’. In de meerjarenkadernota WMO Groningen zijn deze twee prestatievelden ondergebracht bij het hoofdthema ‘Meedoen’.

In het *Integraal Jeugdbeleid*⁵ staat onder meer het vergroten van kansen en het ontplooiën van talenten centraal. Hierdoor ontwikkelen kinderen zich tot betrokken en verantwoordelijke burgers die een bijdrage leveren aan een duurzame en democratische samenleving. Meedoen aan de samenleving begint dicht bij huis, in de eigen straat en buurt. Meedoen is ook lid worden van een sportvereniging en meedoen aan andere activiteiten. MaS past uitstekend in dit streven en is bij uitstek een middel om bovengenoemde doelstellingen te realiseren.

¹ *Investeren in sociaal kapitaal*, Nota Vrijwilligerswerkbeleid gemeente Groningen (2007)

² *Meer ruimte voor sport en bewegen*, Sportvisie 2010-2020 gemeente Groningen (2010)

³ *Ruimte voor vernieuwing, vernieuwing voor ruimte*, Kadernota cultuur 2013-2016 gemeente Groningen (2011)

⁴ *Samen sterk in de stad*, Meerjarenkader WMO 2012-2015 gemeente Groningen (2011)

⁵ *Stad om op te groeien*, Kadernota Integraal Jeugdbeleid 2011-2014 gemeente Groningen (2011)

In het *participatiebeleid*⁶ van de gemeente Groningen staat het meedoen aan de samenleving centraal, onder het motto 'Alle Stadgers actief'. Het liefst via betaald werk en als dat niet lukt met andere werkzaamheden of maatschappelijke activiteiten. Het participatiebeleid verbindt persoonlijke en maatschappelijke doelen met elkaar. MaS is bij uitstek een instrument dat gericht is op het activeren en participeren van jonge Stadgers. MaS biedt leerlingen de kans om al op jonge leeftijd actief kennis te maken en ervaring op te doen met vrijwillige maatschappelijke activiteiten. Hiermee het belang onderstrepend van meedoen in de maatschappij en de rol die de leerling daar in kan spelen.

Naast dat wij vrijwilligersorganisatie MaS-proof willen maken, werken wij er ook naar toe om de gemeentelijke beleidssectoren MaS-inclusief te maken. Met de Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 beogen wij dan ook de maatschappelijke stage te verankeren in alle gemeentelijke beleidsterreinen die te maken hebben met vrijwillige inzet van Stadgers. Ook gedurende de looptijd van deze nota blijven wij samen met onze lokale partners alert en spelen wij in op nieuwe ontwikkelingen die MaS direct of indirect raken.

⁶ *Actief in goede banen*, Kadernota re-integratie/participatie 2012-2015 gemeente Groningen (2011)

Bijlage I Pilotproject Maatschappelijke Stages Groningen 2009-2011

Vooruitlopend op het verplichtende karakter van MaS heeft de gemeente Groningen in 2009 Stiel en Huis voor de Sport de opdracht gegeven om een gezamenlijk plan van aanpak te ontwikkelen met als doel vrijwilligersorganisaties te informeren, te ondersteunen en te stimuleren om leerlingen een aantrekkelijke, nuttige en uitdagende maatschappelijke stageplek te bieden. Het plan van aanpak beschrijft de stappen die genomen moeten worden om in het schooljaar 2011-2012 voldoende voorbereid te zijn op het in werking treden van de Wet Maatschappelijke Stages.

Stiel en Huis voor de Sport vervulden in het project de rol van makelaar: het koppelen van vraag en aanbod van maatschappelijke stages in de regio Groningen. Hiervoor werd gebruik gemaakt van het digitale systeem jijindemaatschappij. Dit systeem was vooral bedoeld om vrijwilligersorganisaties en leerlingen te informeren en inspireren over de (on)mogelijkheden van de maatschappelijke stage. En om een uitgebreid stageaanbod te creëren voor leerlingen en in het bijzonder voor leerlingen die moeite hadden om zelf een stageplek te vinden.

De afgelopen jaren hebben Stiel en Huis voor de Sport veel geïnvesteerd in het MaS-proof maken van vrijwilligersorganisaties. MaS-proof houdt in dat de vrijwilligersorganisaties zelf in staat zijn een aantrekkelijk aanbod te formuleren en voldoende zijn toegerust om een adequate begeleiding van de jongeren te kunnen garanderen. Om dit te bereiken hebben Stiel en Huis voor de Sport een uitgebreid pakket aan trainingen en workshops ontwikkeld, diverse informatiebijeenkomsten gehouden, achtergrondinformatie en actuele ontwikkelingen over MaS bekend gemaakt via onder meer de website van beide organisaties, flyers, nieuwsbrieven en andere promotionele activiteiten.

2.1 Aandachtspunten

Uit evaluatiegesprekken met beide makelaars en met de scholen bleek dat niet alle ingezette maatregelen uit het plan van aanpak voldoende tot hun recht zijn gekomen of voldeden aan de verwachtingen van de betrokken partijen. Hieronder volgt een korte opsomming van de belangrijkste aandachtspunten. Al deze punten komen terug in het negen-puntenplan, waarin de doelstellingen in concrete acties zijn uitgewerkt

- **Koppeling vraag en aanbod**

De website jijindemaatschappij bleek in het praktisch gebruik te omslachtig te zijn. Leerlingen en scholen moesten veel handelingen verrichten om aan te geven dat een koppeling tussen vraag en aanbod tot stand was gekomen. Met als gevolg dat er nauwelijks gebruik werd gemaakt van de mogelijkheden van de site. Hierdoor was het moeilijk om aan te geven hoeveel daadwerkelijke plaatsingen er via de website gerealiseerd waren. De aanbodkant echter groeide explosief. Veel van de stagevacatures werden echter niet vervuld, wat tot teleurstelling leidde bij de vrijwilligersorganisaties. Het niet vervullen van de vacatures werd vooral veroorzaakt door het geringe aantal leerlingen dat gebruik maakte van de site om een stageplek te vinden. De website jijindemaatschappij, waarvoor in gezamenlijkheid is gekozen, bleek uiteindelijk niet geschikt als centraal registratiesysteem, te weten een systeem dat een goed en volledig overzicht van het aantal matches en naar tevredenheid voltooide stages geeft.

- **Rol betrokken partijen**

Gedurende de looptijd van het plan van aanpak is er te weinig aandacht geweest voor een heldere beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van de afzonderlijke

partners in het MaS-proces. Hierdoor ontstond verwarring over elkaars rol en was niet altijd duidelijk tot wiens domein het inzetten van een bepaalde actie behoorde. Verwachtingen konden daardoor over en weer niet altijd waargemaakt worden.

- **Regierol gemeente**

Onduidelijkheid was er ook over de regierol van de gemeente. In de eerste plaats verstrekte de gemeente subsidie aan Stiel en Huis voor de Sport. De subsidievoorwaarden stonden op zich helder in het plan van aanpak weergegeven, maar werden onvoldoende naar de scholen en vrijwilligersorganisaties gecommuniceerd. Door het wegzetten van de subsidie bij twee instellingen ontstond ook onduidelijkheid over de rol en verantwoordelijkheden van beide instellingen. Ten tweede droeg de gemeente zorg voor afstemming met de lokale partners, waaronder vooral de scholen. Het door de gemeente ingestelde scholenoverleg MaS is nooit goed van de grond gekomen. Dit had vooral te maken met het ontbreken van een gevoel van meerwaarde van dit overleg als het ging om invloed op het MaS-proces. Een aantal scholen voelde zich door het niet vooraf bespreken van het plan van aanpak met het onderwijs voor een voldongen feit gesteld. Hierdoor nam de belangstelling vanuit de scholen voor dit overleg af. De meeste scholen hebben een verzorgingsgebied tot ver buiten de stad Groningen en hebben in de praktijk met verschillende stagemakelaars te maken. Deze scholen hadden graag gezien dat de gemeente het initiatief had genomen om de verschillende makelaarsfuncties op elkaar af te stemmen. Afstemming met makelaars in de regio heeft er toe geleid dat er een zogenaamd open aanbod van stagevacatures voor de hele regio Groningen tot stand is gekomen. Leerlingen die in Groningen op school zitten en in een andere gemeente wonen, kunnen op deze manier gebruik maken van alle vacatures van alle aangesloten gemeenten.

- **Inbedding in gemeentelijk en schoolbeleid**

De maatschappelijke stage is meer dan 30 uur een klus klaren. Hiermee wordt bedoeld dat een stage meerwaarde moet hebben. Voor een leerling, maar ook voor een vrijwilligersorganisatie. Dit vraagt bijvoorbeeld om kwalitatief hoogwaardige stages, waarbij ook aandacht is voor aspecten als training en deskundigheidsbevordering, adequate stagebegeleiding en een boeiende en inspirerende stageplaats. Dit beeld hadden de betrokken partners duidelijker en meer in gezamenlijkheid naar buiten toe kunnen uitdragen en onderdeel kunnen laten worden van hun reguliere beleid. Vanuit het perspectief van de gemeente past MaS uitstekend in de visie op onder meer de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, het vrijwilligerswerk-, jeugd- en sportbeleid. Vanuit het perspectief van het onderwijs past MaS goed in het ontwikkelen van burgerschap bij leerlingen. MaS kan op scholen ook onderdeel zijn van een breder stageprogramma, dat zich niet alleen beperkt tot de minimaal vereiste 30 uren. Voor de vrijwilligersorganisatie is MaS een kans op het werven van nieuwe, jongere vrijwilligers en kan MaS een belangrijke rol vervullen het beleid gericht op de toekomst.

- **Communicatie**

Alle bovengenoemde aandachtspunten hebben communicatie als gemeenschappelijke deler. In de communicatie over en weer wil nog wel eens ruis ontstaan, waardoor de boodschap niet of maar gedeeltelijk over komt. In een aantal gevallen is dit ook in het MaS-proces gebeurd. Een gemeenschappelijk communicatieplan met daarin vooraf bepaalde communicatiemomenten en –middelen zou standaard een onderdeel van een plan van aanpak moeten zijn. In onze snel digitaliserende maatschappij is de juiste

vorm van communicatie met de doelgroep van essentieel belang. Het plan van aanpak voorziet vooral in traditionele communicatiemiddelen als flyers, nieuwsbrieven en een website. Deze blijven nodig. De jongere van nu echter gebruikt de nieuwe media of zelfs de nieuwste media om met leeftijdsgenoten te communiceren. Het is goed om hier in een communicatieplan op in te spelen. Daarnaast is communicatie van groot belang om op het juiste moment de juiste boodschap uit te stralen. Communicatie kan op deze manier gebruikt worden om positieve aandacht te vragen voor MaS.

Bijlage II Taken en verantwoordelijkheden betrokken partijen

School:

- Opnemen van maatschappelijke stage in het curriculum
- Informeert van ouders en leerlingen over het hoe en waarom van maatschappelijke stages
- Stelt randvoorwaarden op voor geschikte stageplaatsen
- Stelt een maatschappelijke stagecoördinator aan
- Zorgt voor een digitaal systeem om maatschappelijke stage administratief te regelen
- Geeft vooraf goedkeuring voor de stageplaatsen die leerlingen opgeven
- Begeleidt leerlingen bij de keuze van een stageplek en stelt stagecontracten op
- Zorgt voor reflectie bij en evaluatie van leerlingen
- Geeft vooraf goedkeuring voor het eerste contact van de leerling met een stagebiedende organisatie
- Zijn verantwoordelijk voor de verzekeringen voor leerlingen
- Begeleidt leerlingen met problemen tijdens hun stage

Vrijwilligersorganisatie:

- Garandeert een veilige werkomgeving voor de leerlingen
- Begeleidt leerlingen tijdens de stage
- Bedenkt stageopdrachten
- Evalueert stages met leerlingen (in overleg met de school)

Makelaar:

- Versterkt het vrijwilligerswerk in het algemeen en het bieden van een passende en zinvolle maatschappelijke stage aan leerlingen die niet zelf of via de school een plaats kunnen vinden;
- Ondersteunt vrijwilligersorganisaties bij het werven, plaatsen en begeleiden van nieuwe vrijwilligers en maatschappelijk stagiairs.
- Bevordert dat de maatschappelijke stagiair van nu de vrijwilligers van de toekomst wordt.
- Informeert en enthousiasmeert organisaties die met vrijwilligers werken over de maatschappelijke stage
- Begeleidt deze organisaties bij het bedenken van zinvolle stageplekken voor leerlingen en trainen bijvoorbeeld in het omgaan met jongeren.
- Verzamelt vacatures en helpt stagebieders bij het formuleren van stageplaatsen.
- Helpt leerlingen als zij zelf of via de school geen stageplaats kunnen vinden bij het kiezen van een stageplek
- Beheert en/of onderhoudt een ICT-systeem voor maatschappelijke stages en/of vrijwilligersklussen
- Is een vraagbaak voor stagebieders en scholen

Naast deze kerntaken kan de maatschappelijke makelaar ook andere taken uitvoeren. Bijvoorbeeld in opdracht van de school. Zoals het geven van voorlichtingslessen over maatschappelijke stage, of het organiseren van een stagemarkt.

Gemeente:

- Zoekt een uitvoerende partner die past in het landelijke profiel voor een maatschappelijke makelaar;
- Verstrekt de opdracht aan de maatschappelijk makelaar;
- Coördineert het contact en de samenwerking tussen gemeenten, maatschappelijke makelaar en scholen
- Maakt regionale afspraken over de financiering van de maatschappelijke makelaar en over stageplekken;
- Draagt zorg voor afstemming binnen de gemeentelijke beleidsterreinen die direct en indirect met MaS te maken hebben, bijvoorbeeld onderwijs- en jeugdbeleid.

UITVOERINGSNOTA

Maatschappelijke Stages Groningen

2012-2015

VAN LEERLING NAAR MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN BURGER

Samenvatting

In de Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 hebben wij het meerjarenperspectief van de gemeente Groningen op de maatschappelijke stage geschetst. Daarnaast hebben wij de uitgangspunten geformuleerd, die wij hanteren bij het uitwerken van dit perspectief in een concreet uitvoeringsplan.

Doelstellingen

De gemeente Groningen wil er samen met haar lokale partners voor zorgen dat leerlingen positieve ervaringen opdoen met vrijwilligerswerk, om hen als toekomstige burgers medeverantwoordelijk te maken voor de samenleving.

Uitgangspunten

Vanuit dit perspectief zijn een vijftal uitgangspunten geformuleerd die leidend zijn bij de concrete uitwerking van de doelstellingen in de uitvoeringsnota. Deze zijn:

- De leerling staat centraal
- MaS heeft meerwaarde voor alle betrokkenen
- Maatschappelijke stages doen we samen
- Vrijwilligersorganisaties zijn MaS-proof
- Een heldere subsidieverstrekking aan de makelaar Maatschappelijke Stage en Vrijwilligerswerk.

Uitvoeringsnota

De doelstellingen en uitgangspunten van de maatschappelijke stage zijn vertaald in een uitvoeringsnota, het zogenaamde Negen-puntenplan. Dit plan voeren wij uit in de periode 2012-2015. De negen punten zijn:

1. het ontwikkelen van een communicatieplan met als doel de maatschappelijke stages in Groningen positief onder de aandacht te brengen;
2. het belang uitstralen van MaS voor de stad, onder meer door het inzetten van ambassadeurs en het belonen van jongeren die een belangrijke bijdrage leveren aan het vrijwilligerswerk in Groningen;
3. het versterken van de samenwerking tussen lokale partners door het stimuleren van kennisoverdracht en kennisuitwisseling;
4. het ontwikkelen van een inspirerend en uitdagend aanbod dat rekening houdt met de wensen en behoeften van leerlingen en van vrijwilligersorganisaties;
5. het genereren van nieuwe aanbieders om ook in de toekomst over voldoende en gevarieerde stagemogelijkheden te kunnen beschikken;
6. het ontwikkelen van kwaliteitseisen voor aanbod en begeleiding oftewel de vrijwilligersorganisaties MaS-proof te maken;
7. het meten van het maatschappelijk effect van MaS om te volgen of MaS inderdaad meer jongeren tot het doen van vrijwilligerswerk aanzet en vrijwilligersorganisaties de mogelijkheden van MaS voldoende benutten;
8. het ontwikkelen van een instrument voor de het aanbieden van stages aan leerlingen, zodat een leerling goed zicht houdt op het totale aanbod van stages en makkelijker iets van zijn gading vindt.
9. het verstrekken van de subsidie aan één makelaar Maatschappelijke Stage en Vrijwilligerswerk vanuit het oogpunt van een heldere en eenduidige aansturing.

INHOUDSOPGAVE

	<u>Paginanummer</u>
<i>Samenvatting</i>	2
1. Inleiding	4
1.1 Doelstellingen	4
1.2 Uitgangspunten	4
2. Negen-puntenplan	
2.1 Ontwikkelen van een communitatieplan	4
2.2 Uitstralen van het belang van MaS voor de stad	5
2.3 Samenwerking versterken tussen lokale partners	5
2.4 Inspirerend en uitdagend aanbod ontwikkelen	6
2.5 Nieuwe aanbieders genereren	6
2.6 Ontwikkelen kwaliteitseisen voor aanbod en begeleiding	7
2.7 Maatschappelijk effect meten	7
2.8 Ontwikkelen van een instrument voor het aanbieden van stages	7
2.9 Subsidieverstrekking aan één makelaar MaS	8

Bijlage

Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015

1. Inleiding

De uitvoeringsnota is een uitwerking van de Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015. In de Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 gaan wij nader in op:

- de doelstellingen en de kenmerken van de maatschappelijke stage (MaS);
- het meerjarenperspectief van de gemeente Groningen op de maatschappelijke stage;
- de uitgangspunten die wij hanteren bij de uitwerking van het meerjarenperspectief in een concreet uitvoeringsplan.
- de samenhang van de maatschappelijke stage met andere (gemeentelijke) beleidsterreinen;
- de ervaringen die wij in de projectperiode 2009-2011 met MaS hebben opgedaan;

1.1 Doelstellingen

De gemeente Groningen wil er samen met haar lokale partners voor zorgen dat leerlingen positieve ervaringen opdoen met vrijwilligerswerk, om hen als toekomstige burgers medeverantwoordelijk te maken voor de samenleving.

1.2 Uitgangspunten

Vanuit dit perspectief zijn een vijftal uitgangspunten geformuleerd die leidend zijn bij de concrete uitwerking van de doelstellingen in de uitvoeringsnota. Deze zijn:

- De leerling staat centraal
- MaS heeft meerwaarde voor alle betrokkenen
- Maatschappelijke stages doen we samen
- Vrijwilligersorganisaties zijn MaS-proof
- Een heldere subsidieverstrekking aan de makelaar Maatschappelijke Stage en Vrijwilligerswerk.

Voor een uitgebreide toelichting op de doelstellingen en de uitgangspunten verwijzen wij u naar de Nota Maatschappelijke Stages 2012-2015 die integraal onderdeel uitmaakt van deze uitvoeringsnota.

2. Negen-puntenplan

Onze doelstellingen en uitgangspunten hebben wij vertaald in een uitvoeringsplan, het zogenaamde Negen-puntenplan. Negen concrete acties die wij in de periode 2012-2015 uit willen voeren. Deze zijn:

2.1 Ontwikkelen van een communicatieplan

Om de maatschappelijke stage goed voor het voetlicht te krijgen is effectieve en gestroomlijnde communicatie tussen en naar alle betrokkenen toe een vereiste. Het ontwikkelen van een communicatieplan in samenspraak met de betrokken partners maakt deel uit van de opdracht van de gemeente aan de makelaar Maatschappelijke Stage en Vrijwilligerswerk Stiel. Doel van het communicatieplan is dat:

- Groningen merkt dat er leuke en interessante dingen gebeuren op het terrein van de maatschappelijke stage;
- de maatschappelijke stage een bekend fenomeen wordt in de stad;
- de maatschappelijke stage op een positieve manier naar buiten toe wordt uitgedragen door alle betrokken partners.

Daarnaast bevat het communicatieplan duidelijke afgesproken communicatiemomenten en een omschrijving van de rol die elke partner daarin speelt. Wij besteden extra aandacht aan

het inzetten van nieuwe media om vooral jongeren op een laagdrempelige en aansprekende manier te bereiken en te informeren over nut en noodzaak van de maatschappelijke stage.

2.2 *Uitstralen van het belang van MaS voor de stad*

De maatschappelijke stages vinden op allerlei plekken in de stad plaats. Ook het stageaanbod van de vrijwilligersorganisaties in de stad is enorm gevarieerd. Je kunt een leerling die maatschappelijke stage loopt letterlijk overal in de stad tegenkomen. Op de buitenschoolse opvang, het sportveld, het verzorgingstehuis of in de wijk. Om er maar een paar te noemen. Samen met onze samenwerkingspartners willen wij het belang van maatschappelijke stages voor de stad naar buiten toe uitdragen. Ook om leerlingen en vrijwilligersorganisaties te bevestigen dat ze goed bezig zijn en dat hun bijdrage meer dan welkom is. Dit alles onder het motto: goed voorbeeld doet volgen. Wij willen dit voor elkaar krijgen door:

- het inzetten van ambassadeurs Maatschappelijke Stage. Dit kunnen bekende Groningers zijn, maar ook jongeren die als voorbeeld kunnen dienen;
- leerlingen, vrijwilligersorganisaties en Stadgers kennis te laten maken met inspirerende stages, die laten zien dat MaS een meerwaarde heeft voor alle betrokkenen;
- het positief uitdragen van MaS door alle betrokken partners. Het benadrukken van de gezamenlijke inspanning die door de partners geleverd wordt om MaS tot een succes te maken;
- het belonen van jongeren die een belangrijke bijdrage leveren aan het vrijwilligerswerk in de stad Groningen met een JongGoud-lintje.

2.3 *Samenwerking versterken tussen lokale partners*

Uitgangspunt is dat wij de maatschappelijke stage in Groningen samen met onze lokale partners uitvoeren. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, maar altijd vanuit de gedachte dat de maatschappelijke stage meerwaarde moet hebben voor alle betrokkenen. Deze meerwaarde moet niet alleen leiden tot een kwalitatief hoogwaardige stage, maar uiteindelijk ook tot het behouden van de leerlingen voor het vrijwilligerswerk. Om deze samenwerking te bestendigen, te versterken en uit te breiden zetten wij de komende jaren in op de volgende maatregelen:

- Het stimuleren van kennisoverdracht en kennisuitwisseling tussen betrokken partners. Niet opnieuw het wiel uitvinden, maar leren van elkaars ervaringen en openstaan voor vernieuwende ideeën. In voorgaande jaren heeft dit gestalte gekregen door onder meer het organiseren van workshops over onderwerpen als 'Wat beweegt jongeren en hoe motiveer je ze voor een stageklus' en 'Het ontwikkelen van een stappenplan om de maatschappelijke stage succesvol in een vrijwilligersorganisatie in te voeren'. Ook de komende periode zetten wij opnieuw in op workshops en trainingen die zijn afgestemd op de wensen en behoeften van de deelnemers.
- In het kader van kennisoverdracht en kennisuitwisseling zijn wij voornemens ook het breed overleg tussen scholen en de gemeente pragmatischer in te vullen. Dit sluit vooral aan bij de wens van de scholen om minder te vergaderen en meer samen te doen. Het idee is dat scholen bij elkaar op bezoek gaan om een kijkje in de keuken van de maatschappelijke stage te nemen. Wij noemen dit MaS-hoppen.
- Om scholen, leerlingen en hun ouders goed te informeren over de bestaande stagemogelijkheden in de stad organiseren wij gastlessen op scholen over vrijwilligerswerk en een Open Huis van vrijwilligersorganisaties. Dit vindt in co-productie met de scholen en vrijwilligersorganisaties plaats.
- Wij handhaven het open aanbod voor stagevacatures in de stad en de regio en stemmen dit af met de makelaars in de betreffende gemeenten. Dit open aanbod geeft leerlingen die in de stad Groningen wonen en naar school gaan en ook de leerlingen

die niet in Groningen wonen maar er wel naar school gaan een goed overzicht van stageplekken in de directe woonomgeving. Het doen van een stage in de directe woonomgeving heeft een positief effect op de verantwoordelijkheid van de leerling voor de eigen leefomgeving.

- Wij gebruiken de komende periode om naast de reguliere netwerken tussen lokale partners ook aansluiting te zoeken bij netwerken van andere partijen in de stad die baat kunnen hebben bij de maatschappelijke stage (maatschappelijk betrokken ondernemers, studentenverenigingen).

2.4 *Inspirerend en uitdagend aanbod ontwikkelen*

Het vrijwilligerswerk is constant in beweging. De tijd van het langdurig op één plek vrijwilligerswerk doen lijkt een beetje voorbij. Vrijwilligersorganisaties moeten hierop inspelen om ook in de toekomst verzekerd te kunnen zijn van voldoende vrijwillige ondersteuning. De maatschappelijke stage kan hen hierbij helpen. Wij willen alle vrijwilligersorganisaties in Groningen motiveren en stimuleren om een inspirerend en uitdagend stageaanbod te ontwikkelen gericht op de nieuwe vrijwilliger. Om dit te bereiken zetten wij de komende jaren in op:

- het in kaart brengen van de wensen en behoeften van leerlingen, zodat hiermee in het stageaanbod rekening gehouden kan worden;
- het bevorderen van de deskundigheid van vrijwilligersorganisaties over het aanbieden van geschikte maatschappelijke stages;
- het trainen van vaardigheden op het gebied van het begeleiden van jongeren, het inrichten van de organisatie op de komst van jongeren. Het trainingsaanbod is op maat en kan desgewenst sectorgericht aangeboden worden;
- het inzetten van de adviesfunctie van de makelaar Maatschappelijke Stage en Vrijwilligerswerk voor het aanboren van nieuwe netwerken en het leggen van nieuwe verbindingen tussen betrokken partijen.

2.5 *Nieuwe aanbieders genereren*

Wij willen graag dat in Groningen iedereen meedoet. Dit geldt ook voor de maatschappelijke stages. Potentiële stageaanbieders, zoals bedrijven, instellingen en vrijwilligersorganisaties, willen wij motiveren en activeren om een stageaanbod te ontwikkelen. Zij moeten er van overtuigd raken dat de maatschappelijke stage meerwaarde heeft. Als middel om hun maatschappelijke betrokkenheid vorm en inhoud te geven. Om hun activiteiten uit te kunnen voeren. En om kennis te maken met de vrijwilliger van morgen en deze vrijwilliger te bewegen om ook op latere leeftijd als vrijwilliger actief te blijven. Het maatschappelijke effect van MaS is groter naarmate steeds meer organisaties en instellingen in de stad hiermee te maken krijgen en hier een rol in spelen.

Wij richten ons de komende jaren op het behouden van de vrijwilligersorganisaties die al een aanbod hebben geformuleerd. Het gaat hierbij om een kwart van alle Groninger vrijwilligersorganisaties. Wij willen hen blijvend ondersteunen bij het ontwikkelen en vernieuwen van het aanbod, zodat het blijft aansluiten op de wensen en behoeften van jongeren.

Tegelijkertijd willen wij het potentieel aan stageaanbieders in de stad uitbreiden. Dit kunnen vrijwilligersorganisaties zijn die nog geen ervaring hebben opgedaan met maatschappelijke stages of organisaties die nog helemaal geen kennis hebben met deze stagevorm. Op de korte termijn willen wij de welwillende organisaties bewegen om alsnog een aanbod te ontwikkelen. Het overtuigen van organisaties die nu aangeven geen interesse te hebben vergt

meer tijd en waarschijnlijk ook een ander aanpak dan die wij tot nu toe hebben ingezet. Het benaderen van deze vrijwilligersorganisaties nemen wij mee in het communicatieplan. Wij verbinden hier nog geen harde streefcijfers aan, maar zetten in eerste instantie in op het overtuigen van nut en noodzaak van de maatschappelijke stage. Interessant is in dit verband om onderzoeken welke redenen vrijwilligersorganisaties hebben om niet van MaS gebruik te maken.

Wij willen ook bedrijven betrekken die in het kader van maatschappelijk betrokken ondernemen een bijdrage willen leveren aan de maatschappelijke stages. Dit doen wij via bestaande netwerken zoals het Platform Maatschappelijk Ondernemen Groningen.

Tot slot vormen studenten(sport)verenigingen een bron van mogelijkheden als het gaat om de inzet en begeleiding van maatschappelijke stages. Wij zullen ook hen benaderen om de mogelijkheden tot het leveren van een bijdrage te onderzoeken.

2.6 Ontwikkelen kwaliteitseisen voor aanbod en begeleiding

Het formuleren van een uitdagend en inspirerend stageaanbod en een goede begeleiding van de leerling tijdens de maatschappelijke stage vraagt nogal wat van een vrijwilligersorganisatie. Naast een activiteitenaanbod op het gebied van deskundigheidsbevordering willen wij een checklist ontwikkelen die vrijwilligersorganisaties kunnen gebruiken om te bepalen of hun organisatie voldoende in staat is uitvoering te geven aan MaS. Met andere woorden, of zij wel MaS-proof zijn. Het voldoen aan de voorwaarden uit de checklist biedt voldoende kwaliteitsgaranties voor de inhoud van de stage en de begeleiding. Het ontwikkelen van de checklist maakt onderdeel uit van de opdracht aan de makelaar.

2.7 Maatschappelijk effect meten

Wij willen in een eerstvolgend onderzoek onder Vrijwilligersorganisaties specifieke vragen opnemen over MaS. De uitkomsten van dit onderzoek willen wij gebruiken als onderbouwing voor het bijsturen van het MaS-beleid.

De ervaringen van organisaties met nieuwe vormen van vrijwilligerswerk, waaronder MaS, gaan standaard deel uit maken van dit onderzoek. In de komende periode willen de vinger aan de pols houden als het gaat om het maatschappelijk effect van MaS. Met andere woorden, kunnen wij uit onderzoek afleiden of vrijwilligersorganisaties meer gebruik zijn gaan maken van MaS en heeft het inzetten van MaS op de langere termijn tot een toename van het aantal jonge vrijwilligers in Groningen geleid. Ook willen een onderzoek houden onder de leerlingen die in het schooljaar 2011-2012 een MaS stage hebben gelopen. Dit onderzoek kan dienen als een 0-meting en om de twee jaar herhaald worden.

Daarnaast willen wij een tevredenheidsonderzoek houden onder de gebruikers van de maatschappelijke stage, te weten de leerlingen, de scholen en de vrijwilligersorganisaties. Op deze manier maken wij onze doelstellingen voor de komende vier jaar meetbaar.

2.8 Ontwikkelen van een instrument voor het aanbieden van stages

We hebben al geconcludeerd dat de website jijindemaatschappij niet geschikt blijkt te zijn om een match tussen vraag en aanbod tot stand te brengen en om de functie van centraal registratiesysteem te vervullen. Wij willen de mogelijkheden onderzoeken om het aanbod aan maatschappelijke stageplekken onder te brengen bij de bestaande vacaturebanken, die zowel een regionale, een stedelijke als een wijkgerichte functie kennen. Ook dient er een goede en eenvoudige terugkoppeling tussen de vacaturebanken en de scholen te komen om leerlingen te kunnen informeren over het meest actuele stageaanbod.

2.9 *Subsidieverstrekking aan één makelaar MaS*

Wij maken jaarlijks subsidieafspraken met onze uitvoerende instellingen in zogenaamde Programma's van Eisen (PvE). Het PvE geeft aan wat wij het komende jaar van de betreffende instelling vragen en verwachten en hoeveel subsidie wij hiervoor beschikbaar stellen. De afgelopen jaren is het project Maatschappelijke Stages 2009-2011 door twee instellingen uitgevoerd, te weten Stiel en Huis voor de Sport. Vanuit het oogpunt van aansturing bleek dit niet altijd even handig en helder. Wij hebben er voor gekozen de subsidie voortaan aan één instelling te verlenen, te weten Stiel. Stiel is onze uitvoerende instelling als het gaat om het vrijwilligerswerk en heeft goed zicht op en nauwe contacten met het gehele werkveld. Het Programma van Eisen en de subsidiebeschikking aan Stiel bevatten ook de voorwaarde dat sportverenigingen en vrijwilligersorganisaties in de sector kunst & cultuur nadrukkelijk bij de uitvoering van MaS betrokken worden. In deze twee sectoren zijn de meeste vrijwilligersorganisaties actief en verhoudingsgewijs zullen in deze sectoren ook meer maatschappelijke stages plaatsvinden. Het is wenselijk dat Stiel dit doet in samenwerking met lokale partners die in deze sectoren actief zijn.